

AFSLAG PÅ TILLADELSE TIL LÅGER PÅ PRIVAT FÆLLESSTI

Vejdirektoratet har behandlet klage af 7. maj 2013 fra L på vegne af klager. L har klaget over jeres afgørelse af 25. marts med rettelser af 15. april 2013, hvorved I har afslået at tillade lukning af privat fællessti med låge over ejendommen K 10 til stranden.

VEJDIREKTORATETS AFGØRELSE

Jeres afgørelse om lågen mod stranden er ulovlig, fordi vi ikke kan udelukke, at den manglende undersøgelse af forholdene angående denne låge kan have haft betydning for afgørelsens indhold.

Vi beder jer derfor om at genoptage sagen, tilbagekalde afgørelsen og træffe en ny afgørelse på baggrund af yderligere undersøgelser.

I forbindelse med den nye behandling af sagen bør I også vurdere, om I på baggrund af resultatet angående lågen mod stranden har grundlag for at tillade den anden låge mod K.

BAGGRUND

Det fremgår af sagen, at der er tale om en privat fællessti, som ligger i byzone, og derfor er omfattet af privatvejslovens¹ afsnit III om private fællesveje og -stier i byer og bymæssige områder, jf. lovens § 3, stk. 1, jf. § 2, stk. 2.

Kommunen er ved henvendelse af 19. juli 2012 fra Danmarks Naturfredningsforening blevet opmærksom på, at der er opsat en aflåst låge, som hindrer offentlighedens mulighed for at benytte stien til og fra stranden.

Kommunen har i afgørelsen konstateret, at den ikke har meddelt tilladelse til en låge på den private fællessti, jf. privatvejslovens § 57, stk. 1.

Kommunen har i afgørelsen oplyst, at den ikke ønsker stier som denne lukket, idet det vil mindske borgernes muligheder for at komme rundt mellem forskellige områder i byerne, i dette tilfælde til kysten. Da stien har betydning for øget tilgængelighed i lokalområdet, har kommunen vurderet, at den ikke har grundlag for at give tilladelse til afspærring af stien.

Den tidligere ejer af stien har under sagen afgivet to erklæringer til kommunen. Hun har bl.a. oplyst, at stien har været udlagt siden 1962, og at beboerne på K, som har vejret til stien, har en nøgle til låsen på lågen.

Hun har i erklæringerne afgivet oplysninger, som kommunen har vurderet som modstridende.

Hun har i erklæring af 6. oktober 2012 oplyst, at der i 1975 både ved indgangen til stien fra K og ved lågen ned mod stranden blev opsat havelåger med hængelås med påskriften "Privat".

¹ Lov om private fællesveje, jf. lov nr. 1537 af 21. december 2010

Hun har i erklæring af 1. marts 2013 supplerende oplyst, at den aflåste låge blev opsat omkring 1975, men at den erstattede en langt tidligere opsat og aflåst låge, der fungerede frem til omkring 1975.

Kommunen har i sin afgørelse lagt vægt på, at de to erklæringer indeholder modstridende oplysninger angående antallet af låger og dermed skaber tvivl om, hvilken erklæring, der er korrekt. Kommunen har også anført, at det ikke er dokumenteret, at den opsatte låge har erstattet en eksisterende låge.

Endelig har kommunen i sin afgørelse oplyst, at det er strafbart at opgive urigtige oplysninger i en erklæring til en offentlig myndighed. Denne vejledning er imidlertid ikke givet til den person, som har afgivet erklæringerne, men til den nuværende ejer af ejendommen, som er modtager af afgørelsen.

HVAD KAN VEJDIREKTORATET TAGE STILLING TIL

Vi kan tage stilling til, om kommunen har truffet en lovlig afgørelse (retlige spørgsmål) efter vejlovgivningen², her privatvejsloven. Men vi kan ikke tage stilling til kommunens vurderinger (skøn) inden for lovens rammer. Det følger af privatvejslovens § 87, stk. 2.

Det betyder, at vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med en sådan afgørelse har fulgt vejlovgivningen, forvaltningsloven³ og almindelige forvaltningsretlige regler. Men vi kan ikke tage stilling til, om kommunens afgørelse er rimelig eller hensigtsmæssig.

REGLERNE OM AFSPÆRRING

Privatvejslovens § 57, stk. 1

Spørgsmålet om afspærring af private fællesveje i by eller bymæssigt område er reguleret i privatvejslovens § 57, stk. 1 og 2, jf. færdselslovens⁴ §§ 92, 92 a og 100.

Grundejerne må ikke foretage ændringer ved en privat fællesvejs indretning eller anlæg, afspærre vejen eller etablere eller ændre foranstaltninger med henblik på regulering af færdslen uden kommunalbestyrelsens og politiets godkendelse. Dette fremgår af privatvejslovens § 57, stk. 1.

Kommunens godkendelse efter § 57, stk. 1, er udtryk for en offentligretlig tilladelse. En sådan tilladelse er alene et udtryk for, at kommunen og politiet ikke vil modsætte sig, at den ansøgte regulering gennemføres, jf. definitionen på offentligretlig tilladelse i privatvejslovens § 56, stk. 1.

Kommunen skal først og fremmest lægge vægt på, om færdselsmæssige eller vejtekniske hensyn taler imod tilladelsen – herunder behovet for at de pågældende vejarealer stilles til rådighed for alle trafikanter. Kommunen kan afslå at give tilladelse, hvis sådanne hensyn skønnes at være til hinder for tilladelsen.

Privatvejslovens § 57, stk. 2

Kommunen kan med politiets samtykke bestemme, hvordan færdslen på en privat fællesvej i by eller bymæssigt område skal reguleres, herunder bestemme, om allerede

2 Vejloven, privatvejsloven, vejbidragsloven og vintervedligeholdelsesloven

3 Lovbekendtgørelse nr. 988 af 9. oktober 2012

4 Færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1055 af 9. november 2012

eksisterende afspærring skal kræves fjernet af kommunen. Dette følger af privatvejslovens § 57, stk. 2, jf. færdselslovens §§ 92, 92 a og 100.

Reguleringen efter denne bestemmelse udspringer således af kommunens eget initiativ. Kommunen skal vurdere, om der er almene, offentligretlige hensyn, der taler for at ændre eksisterende lovlige forhold på en privat fællesvej – først og fremmest hensynet til den almene trafik og vejtekniske hensyn.

Kommunen afholder udgifterne til etableringen eller ændringen af forholdene.

Lovens regler anvendes også på private fællesstier

Det fremgår af privatvejslovens § 2, stk. 2, at lovens regler om private fællesveje og udlagte private fællesveje finder tilsvarende anvendelse på private fællesstier og udlagte private fællesstier.

VORES VURDERING

Lågen mod stranden

Det fremgår af sagen, at lågen ved stiens udmunding ved stranden kan være opsat før 1. januar 1973, idet den daværende ejer af stien i erklæring af 1. marts 2013 har oplyst, at en aflåst låge har eksisteret langt tidligere end 1975. Dermed kan afspærringen være etableret før ikrafttrædelsen af den første privatvejslov, som indeholdt bestemmelse om, at afspærring af privat fællesvej eller –sti ikke kan ske uden kommunens og politiets tilladelse. Før den tid var det vejvedtægten for den enkelte kommune, der var gældende.

Lågen mod stranden kan derfor være lovlig, hvis den er etableret før 1. januar 1973 og hvis kommunens vejvedtægt ikke indeholdt krav om, at afspærring skulle godkendes af kommunen.

Det er vores opfattelse, at en tidligere lovligt etableret afspærring ikke kan anses for ulovlig og kræves fjernet med henvisning til, at tilladelse ikke er givet, blot fordi privatvejsloven efterfølgende har indført en regel om, at afspærring af privat fællesvej eller –sti i by eller bymæssigt område kræver tilladelse.

Undersøgelsesprincippet

Kommunen skal oplyse og undersøge en sag så langt, som det er nødvendigt for at træffe en forsvarlig og lovlig afgørelse. Dette fremgår af dansk forvaltningsrets almindelige princip, undersøgelsesprincippet.

Det er et helt grundlæggende princip i dansk forvaltningsret, at det påhviler den enkelte forvaltningsmyndighed selv, eventuelt i samarbejde med andre myndigheder, at fremskaffe de fornødne oplysninger om den foreliggende sag eller at foranledige, at private, navnlig parterne, medvirker til sagens oplysning, således at der kan træffes den materielt rigtige afgørelse.⁵

Hvis en sag ikke er tilstrækkeligt undersøgt og oplyst, bliver afgørelsen som hovedregel ugyldig.

Der kan ikke opstilles nogen almindelig regel om, hvilke oplysninger og undersøgelser der er nødvendige for at træffe afgørelse i en sag. Oplysningen af de faktiske omstændigheder styres i første række af det retsgrundlag, som afgørelsen søges truffet efter.

5 Jf. pkt. 199 i Justitsministeriets vejledning fra 1985 til forvaltningsloven

I den konkrete sag mener vi, at det ikke er tilstrækkeligt, at I blot har konstateret, at der er uoverensstemmelse mellem de to udtalelser fra den tidligere ejer af stien.

I burde nærmere have undersøgt, hvilke forhold, der er rigtige, fx ved yderligere spørgsmål til den tidligere ejer af stien og samtidig oplysning til denne om de eventuelle strafferetlige konsekvenser af at afgive urigtige oplysninger til en offentlig myndighed.

VORES AFGØRELSE

Jeres afgørelse om lågen mod stranden er således ulovlig, fordi vi ikke kan udelukke, at den manglende undersøgelse kan have haft betydning for afgørelsens indhold.

Vi beder jer derfor om at genoptage sagen, tilbagekalde afgørelsen og træffe en ny afgørelse på baggrund af yderligere undersøgelser.

I forbindelse med den nye behandling af sagen bør I også vurdere, om I på baggrund af resultatet angående lågen mod stranden har grundlag for at tillade den anden låge mod K.

